

ВИСНОВОК ГРОМАДСЬКОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

від «12» лютого 2015 р.

Назва законопроекту	Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення відповідальності за послаблення обороноздатності України)
Номер законопроекту	2103
Дата реєстрації	11.02.2015
Ініціатор законопроекту	Пашинський С.В., Вінник І.Ю., Кожем'якін А.А., Ляшко О.В., Парубій А.В.
Веб-адреса картки законопроекту на сервері ВРУ	http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53989
Головний комітет ВРУ	Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності
Інші комітети	Комітет з питань національної безпеки і оборони Комітет з питань правової політики та правосуддя Комітет з питань бюджету Комітет з питань запобігання і протидії корупції Комітет з питань європейської інтеграції
Етапи проходження законопроекту	Передано на розгляд керівництву (11.02.2015)
Висновок Головного науково-експертного управління ВРУ	Відсутній
Висновок профільного Комітету ВРУ	Відсутній
Інші висновки	Відсутні
Корупційна небезпечність проекту (за 5-бальною шкалою)	4
Суспільна важливість проекту (за 5-бальною шкалою)	5
Висновок та рекомендації	Виявлено корупційні ризики. Рекомендується доопрацювати законопроект.

Виконавець: Роман Склярів, експерт Центру політичних студій та аналітики.

Перевірив: Микола Хавронюк, директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ, доктор юридичних наук, професор.

РЕЗУЛЬТАТИ ГРОМАДСЬКОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Корупціогенні фактори

	<i>Корупціогенний фактор</i>	<i>Кількість норм</i>
1)	неправильне визначення функцій, повноважень (обов'язків) і відповідальності певних суб'єктів (органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших осіб, на яких поширюється дія Закону «Про запобігання корупції»):	-
	- визначення компетенції за формулою «має право»;	-
	- широта дискреційних повноважень;	-
	- надмірна свобода підзаконної нормотворчості;	-
	- відсутність відповідальності за правопорушення;	-
2)	колізії і вади законодавчої техніки;	-
	- колізії;	-
	- корупціогенні вади законодавчої техніки;	-
3)	прогалини в регулюванні:	1
	- прогалини в нормах матеріального права;	1
	- відсутність або недостатність контролю і прозорості;	-
	- відсутність або недостатність адміністративних і судових процедур;	-
	- відсутність або недостатність конкурсних (аукціонних) процедур;	-
4)	неправильне визначення умов реалізації належного особі – одержувачу публічних послуг права (необґрунтовані обтяження при його реалізації) або умов виконання обов'язку;	-
5)	неправдиві цілі прийняття законопроекту.	-
	Всього	1

Задекларована суть законопроекту

<i>Мета</i>	<i>Спосіб досягнення</i>
Посилення відповідальності за послаблення обороноздатності держави.	Внесення відповідних змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального і Кримінального процесуального кодексів України.

Яким чином може працювати корупційна схема (у т.ч. хто може одержати неправомірну вигоду, а хто може постраждати):

Законопроект містить корупційні ризики, пов'язані із доповненням КК України статтею про «саботаж» – діяння із незрозумілим змістом.

Ця стаття взята авторами законопроекту прямо із далекого радянського минулого, де вже були такі її універсальні аналоги, що передбачали «ослаблення» могутньої держави діями одного правопорушника:

- ст. 54-14 Кримінального кодексу УРСР (1927 і 1934 рр.) – «Контрреволюційний саботаж»;

- ст. 61 Кримінального кодексу УРСР (1960 р.) – «Шкідництво».

За радянських часів зміст поняття «саботаж» так само визначався не правом, а «сумлінням» працівників каральних органів.

Стаття про «саботаж» була також у кримінальному законодавстві німецького Третього Рейху (декрет від 28 лютого 1933 р.).

Ключові наслідки

Стаття Закону	Корупціогенний фактор	Наслідок
Ст. 113 ¹ КК України	<p>Прогалини в регулюванні. Колізія. Саботаж визначається через такі ознаки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) це умисні діяння; 2) вони вчинюються <u>з метою ослаблення держави</u> у сфері національної безпеки і оборони; 3) їх суб'єктами є <u>посадові</u> особи підприємств, установ та організацій усіх форм власності; 4) ці діяння призвели до <u>несвоєчасного</u> та/або повного чи часткового <u>невиконання</u> державних контрактів з оборонного замовлення на постачання (закупівлю) продукції, робіт, послуг чи договорів із закупівлі продукції, виконання робіт та надання послуг оборонного призначення в особливий період. <p>Проте, у цьому визначенні містяться серйозні логічні вади. Так:</p> <ol style="list-style-type: none"> а) відсутні критерії для встановлення, була у особи мета «ослаблення держави» чи згадані наслідки виникли з інших причин, що у сфері державних закупівель відбувається повсякчас; б) міститься колізійне визначення суб'єкта злочину: адже суб'єктом злочинів відповідно до КК України є <u>службові</u> особи (їх визначення міститься у статтях 18 і 364 КК). Кого відносити до <u>посадових</u> осіб – невідомо; в) йдеться про парадоксальне діяння: «несвоєчасне... невиконання». 	<p>Враховуючи, що мірою покарання за саботаж пропонується позбавлення волі на строк від 5 до 8, а за попередньою змовою групою осіб – від 8 до 12 років (що дорівнює санкції за умисне вбивство), то відсутність чітких критеріїв для віднесення тієї чи іншої дії особи до саботажу створює значні корупційні ризики. Тому використання цієї норми на практиці може мати замовний характер.</p>

Рекомендації: для усунення зазначених корупціогенних чинників необхідно вилучити з проекту закону статтю 113¹ КК України.